

De Federatie Nederlandse Levensmiddelenindustrie (FNLi)¹ vertegenwoordigt de Nederlandse levensmiddelensector. Onze leden verwerken (agrarische) grondstoffen tot hoogwaardige producten voor de consument. Omdat deze producten verpakt worden aangeboden, beperkt onze zienswijze op de Nationale Circulaire Plastic Norm (NCPN) zich tot de impact van de norm voor verpakkingen.

In de visie van de FNLi leiden de grote planetaire crises (klimaatverandering, vervuiling met persistente chemicaliën en kunststoffen, verlies van biodiversiteit) tot de noodzaak van een transitie naar een circulaire en biobased economie. Voor verpakkingen (ca. 30% van het kunststofvolume) betekent dit een grote uitdaging. Daarom spannen onze leden zich in om hun verpakkingen stelselmatig te verduurzamen: zoeken naar hergebruik-mogelijkheden, design for circularity, toepassen recycalaat en biobased grondstof.

Hoewel de voorgenen Nationale Circulaire Plastic Norm dit eveneens lijkt te beogen, biedt de nationale kop die wordt voorgesteld geen perspectief op een goede aansluiting of harmonisatie met andere (Europese) wet- en regelgeving. Dit leidt onvermijdelijk tot meer lasten en regeldruk (95% van de levensmiddelenproducenten zijn MKB-bedrijven!). Er is veel op onze sector afgekomen, zoals de doelstellingen voor statiegeld waar intensieve gedragsveranderingstrajecten mee gepaard gaan en de SUP-regelgeving. Er is rust en ruimte nodig om de uitvoering hiervan te implementeren. Daarom is er juist nu behoefte aan eenduidig beleid om efficiënt stappen naar de doelstellingen van de circulaire economie te zetten. Onderstaand worden de belangrijkste aandachtspunten van de norm uiteengezet:

1. Er ontstaat een ongelijk speelveld binnen Europa, wat resulteert in ongewenste markteffecten.
 - Doordat het voorstel gebaseerd is op een nationaal stelsel, zorgt dit zeer waarschijnlijk voor een ongelijk speelveld in Europa. Het wordt voor producenten aantrekkelijker om van buiten Nederland verpakkingen op de markt te brengen en/of recycalaat van buiten Nederland in te kopen. Beide elementen zullen waarschijnlijk de concurrentiepositie voor Nederlandse producenten en recyclers verslechteren.
2. Voorkom een “nationale kop” (in de vorm van de NCPC norm) die niet in lijn ligt met de toekomstige Europese wet en regelgeving.
 - De Europese Packaging and Packaging Waste Regulation (PPWR) wordt bindend voor Nederlandse producenten. De voorgestelde Nationale Circulaire Plastic Norm vertaalt zich nu in een “Nationale kop”; ambitieuzer dan de Europese regelgeving door het gestelde tijdsplan, en afwijkend hiervan door de andersoortige bewijslast voor de inzet van recycalaat.
 - De in de wetwijziging voorgestelde methodiek lijkt niet op de PPWR en SUP-richtlijn aan te sluiten. Zo richt de administratieve systematiek zich op registratie van CPE certificaten, terwijl de PPWR richtlijnen zich richten op de aantoonbare inzet van recycalaat op verpakkingen- en productieniveau.
 - De norm vraagt om een nieuw administratief systeem voor producenten van verpakkingen op polymeerniveau naast productniveau, waarbij onder de PPWR mogelijk andere data en administratie wordt vereist dan de Nederlandse emissie autoriteit (Nea). Onduidelijk is nog of en hoe de Nederlandse circulaire polymeereenheden (op Nederlands en Europees

¹ De Nederlandse levensmiddelensector behoort tot de internationale top. De sector staat voor een toegevoegde waarde van €15,8 miljard, een productiewaarde van €91,2 miljard en een export van €52,9 miljard. De sector vertegenwoordigt 478.000 directe en indirecte banen (4,2% van de totale werkgelegenheid in Nederland). De Federatie Nederlandse Levensmiddelenindustrie (FNLi) is de koepelorganisatie namens 19 aangesloten voedingsmiddelenbranches en de spreekbuis namens de sector.

niveau) als bewijs worden geaccepteerd van recycлаattoepassing. Het aantal circulaire polymeereenheden waarover een verpakkingsproducent beschikt, betekent niet dat in de verpakking ook recycлаat is toegepast. Het betekent slechts dat de verpakking op papier een bepaalde hoeveelheid circulaire polymeren vertegenwoordigt.

- Er worden eisen gesteld aan de herkomst van recycлаat (PCR) en duurzaamheidseisen voor de biobased polymeren. Hiervoor zal ook een Europese certificering moeten worden opgezet, wat in het voorgenomen tijdsplan niet realistisch is.
3. Er dreigt een rem te ontstaan op innovatie van hoogwaardige plastics uit recycling, door certificatenhandel.
- Het afkopen via certificaten is mogelijk goedkoper en makkelijker voor sommige verpakkingen, dan het inkopen van (voedselveilig) recycلاat voor verpakkingen. Dit remt innovaties en bestaande investeringen in deze sector.
 - De norm geldt voor alle polymeren, tenzij er onvoldoende recycلاat of biobased materialen beschikbaar zijn. Onduidelijk is hoe dit wordt vastgesteld.
 - Er is een kans op substitutie- en ongelijkheidseffecten van materialen.
 - Door certificatenhandel dreigt een tekort aan de beschikbaarheid van hoogwaardige plastics te zijn voor verpakkingen om aan de aankomende wettelijke doelstellingen onder de PPWR en de SUP te voldoen.
 - Onbedoeld wordt de productie van laagwaardig recycلاat gestimuleerd, omdat dit gemakkelijker certificaten oplevert. Dit effect wordt versterkt indien er geen afbakening van productgroepen is, anders treedt er mogelijk een substitutie effect op. Zo kunnen bepaalde industrieën (bv bouw/ automotive) zorgen voor veel inzet van recycلاat en aan de verpakkingsindustrie certificaten verkopen. Er blijft dan niet genoeg hoogwaardig recycلاat over om het aandeel recycلاat dat volgens de PPWR in verpakkingen verwerkt moet worden te behalen.

Ons advies is om vanwege bovenstaande aandachtspunten en het beoogde tijdsplan het wetsvoorstel te heroverwegen en in te zetten op één zorgvuldige en duidelijke ambitie op Europees niveau. Om uiteindelijk te komen tot een circulair en biobased economie in Nederland.